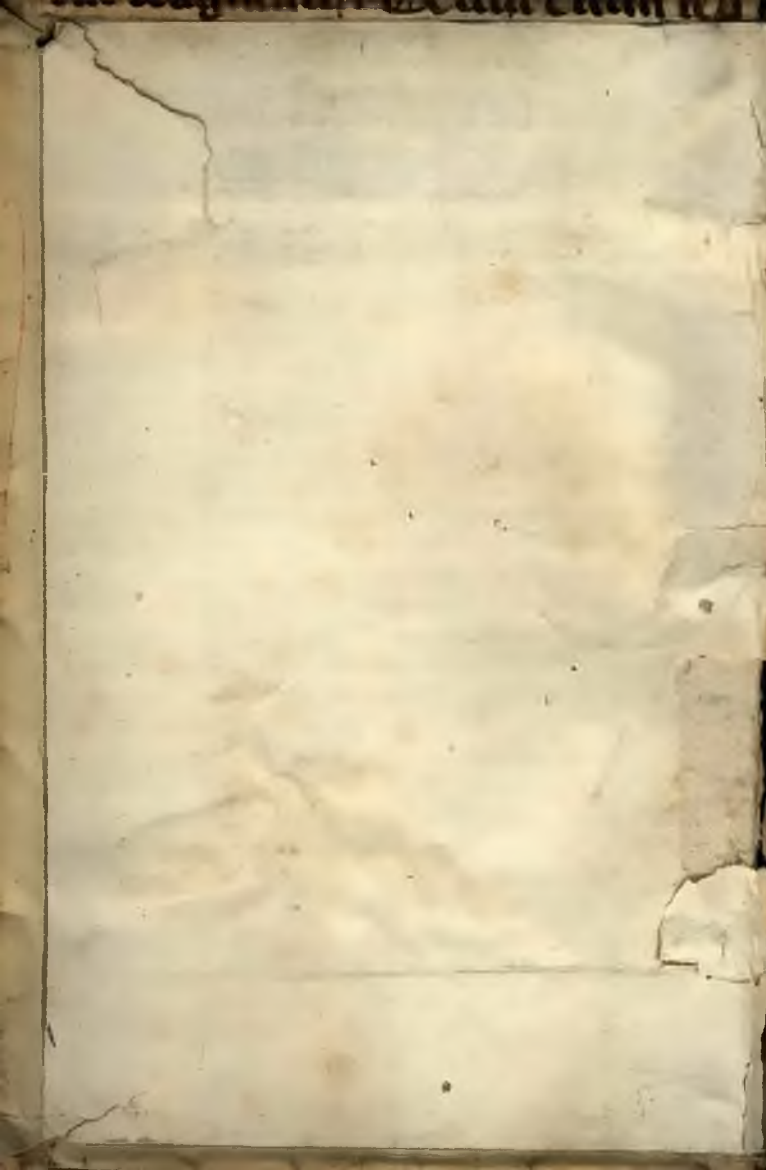

Agitant michi de maribus
pūa; Here magis libet
om̄i aliquid dicere. Quis
eum vel laxum pectus ille huius
patris lacrimis; ad exemplum
pennitendi non emoluant; Quis
obterat namque quid fecit; et
sunt moterari quid facit. Sicut
cuiusdam in gressu e; non uult
uenit; in epulas latentes ob
tult. Quis quo colore ardet
que Here in epulas no erubet
at; Et sic uo quoniam pectorem
non uult. Iohannes maritum
pennitendi non emoluant. d. g.

SYNODICA
BENEDICTI HERBE-
STI NEAPOLITANI, CA-
NONICI ECCLESIASTAE
E. C. POSNANIENSIS,
ORATIO.

Habita est in Synodo Diocesana,
per Reuerendissimum in Christo Pa-
trem, D. ADAMVM KONARSKI, Epi-
scopum posnaniensem, conuocata: ad VII.
Calendas Nouemb. Anno Domini
1564.

Illumina oculos meos: ne vnquam
obdormiam in morte.
Psal. 12.

NISSAE SILESIORVM,
Excudebat Ioannes Cruciger

STANISLAVS VVARSA
SCHEVVICKI, CANCELLARIUS
Ecclesiæ Posnaniensis &c. Fratribus
in Christo charissimis S. D.

Non est abbreviata manus Dominis
vt saluare non possit. Quæ enim ad
vniuersorum salutem pertinebant; Spi-
ritu sancto duce & authore, præclare
sunt absoluta & perfecta. quo nomine,
Deo gratias agimus sempiternas. Reli-
quum est; vt nos quoq; salui esse, & re-
medijs vti, velimus. Nam verissimè di-
xit Basilius ille Magnus: Μόνον θέλησον,
καὶ θεὸς ὡφθαλμῶν σου. Valete.

Vnice Nate Dei, nostræ & spes summa salutis,
Audi seruatorum gemitusq; precesq; tuorum.
Spenſa petit, sancto quam sœdere iungis & ornas,
sponse, tibi illius tandem miserare dolores.
Nam varijs morbis, duplici quoq; peste laborat:
Vltima, ni præsens uenias, (ah) funera cernit.

2272541

SYNODICA

B. HERBESTINEA-

POLITANI

ORATIO,
in hæc Euangelij verba:

Domine descende prius, quàm moriatur filius meus.

ARVmnis pressus, et in angustias EXORDIUM
coniectus Rex David, ad Dei præsidium
confugere solet: Reuerendissime
Præsul, Patres reuerendi, vósq; cæteri
venerabiles Sacerdotes: ad Dominum
inquam Deum Rex David, idémq; Pro-
pheta, in periculis confugit. Nam eius EXORDIJ PRO-
hæc verba sunt, varijs modis in Psalterio positio, ex
repetita: Ad Dominum, quum tribu- psal. 119.
lularer, clamaui. Rectè sanè David,
nullum sibi certius auxilium ferri posse
A ij creoidit:

I. Ratio.

credidit : quàm quod ab ipso Deo proficiscitur. quem vt maiore fiducia nos itidem inuocemus, nostrasq; necessitates ei firmiore spe commendemus : ecce vobis, Fratres charissimi, qua nos ad se inuitat, certissimam ipsius Dei promissionem : Inuoca me in die tribulationis : et

II. Ratio.

Psal. 39.

eruum te : et honorificabis me. Ac solet quidem illud, in rebus humanis, diligenter obseruari : vt, quantò grauioribus afficiamur incommodis, tantò firmiora nobis auxilia comparemus. itaq; quum nihil fortius Deo, non modò esse : sed ne fingi quidem cogitariue possit : is vanus Sanctis omnibus, qui aliquas accipiebant calamitates, tutissimum semper fuit propugnaculum. Ad Dauidem Regem quod attinet : nullus nostrum de ipso dubitat : quin is singulari Diuina defensione, ex manibus suorum inimicorum, semper fuerit ereptus : siue Saul
lem

ORATIO.

lem Regem, capitalem eius hostem: siue
 impiam et sceleratam Philistæorum gē-
 tem: siue perfidā improbi Absalomi cō-
 iurationē, spectes. Quis non crederet,
 actum fuisse cum Dauide: postquam à
 Ziphæis proditus, in modum coronæ
 cinctus fuit, ab exercitu Regis Saulis, in
 monte deserti Maon: certè et David
 ipse (vt scriptura testatur) desperabat:
 se posse euadere à facie Saul: nisiq; Do-
 minus ei, sibi constanter fidenti, tunc
 succurrisset: viuus et captus David, in
 manus Saulis inimici, profectò venisset.
 Agnouerat nanq; et Saul, agnouerat et
 confessus fuit: Deum pro Dauide pug-
 nare: posteaquam profligatis Philistæ-
 is, cum tribus millibus electorum militū
 Dauidem iterum persequeretur: et apud
 oram chlamydis abscissam, vita se do-
 natum esse videret. Quòd si crudelis et
 iniquus Saul fatetur: à Domino se tra-
 ditum

ditum fuisse in manus Davidis: quid putamus Davidem ipsum esse dicturum? cuius omnes sui liberationes acceptas relaturum? Dominus, inquit, salus mea est: quem timebo? Dominus protector vitæ meæ: à quo trepidabo? Si constant aduersum me castræ: non timebit cor meum: si exurgat aduersum me prælium: in hoc ego sperabo. Fortis erat Saul hostis contra Davidem, sexcentos tantum viros secum habentem: non minor tamen Philistæorum, cum quibus multa gessit et varia bella, fortitudo fuit: quibus ille omnibus deuictis, hoc ad extremum Deo cecinisse legitur Epinicion: Diligam te, Domine, fortitudo mea: Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus: Deus meus adiutor meus: et sperabo in eum: Protector meus, et cornu salutis meæ, et susceptor meus: qui me ereptum de inimicis

psal. 16.

II. Exempla.
plum.

psal. 17.

O R A T I O

mīcis meis fortissimis, in latitudinem ex-
 duxit. Sed facilius manifestos euitamus
 et vincimus hostes; à domesticis cauere,
 et domesticorum coniurationem effus-
 gere, difficilima res est. Quàm grauis
 et valida coniuratio facta fuit, contra
 Dauidem patrem à filio ipsius Absalo-
 mo; Regum testatur Historia verissi-
 ma. Coactus enim erat, subitis perter-
 ritus malis, regiam suam Ierusalem re-
 linquere: non multis sane armatis, iisque
 imparatis, comitatus, quum Absalom
 fortissimum haberet exercitum, in cam-
 pestribus deserti vagabatur; res tunc
 Dauidis Regis (nam toto corde vni-
 uersus Israël sequebatur Absalom) per-
 ditæ prorsus, hominum iudicio, fuisse
 videbantur. Nouerat quidem Dauid;
 propter peccata sua graua, illa sibi pro-
 creata fuisse pericula: non tamen etiam
 tunc, quum iustissimè cuncta pateretur,

III. Excm.

2. Re. 15. Et c

A iij de

SYNODICA

de præsidio Dei volebat desperare. Est enim ad Sadochum Sacerdotem, qui cum arca Dei cupiebat ipsum comitari: Si, inquit, inuenero gratiam in oculis Domini: reducet me: et ostendet mihi eam, et tabernaculum suum. si autem dixerit mihi: Non places: præstô sum: faciat, quod bonum est coram se. Vis detis, Fratres charissimi: Dauidem Domino Deo se totum committere, in eiusque vnus patrocínio spes suas ponere: ad quem etiam, quum nudis pedibus et aperto capite incederet, Ahitophelisque sapientis prudentiam et consilia timeret, talia flens verba profudit: Infatua, quæso, Domine, consilium Ahitophel. Tantum fidebat Deo Propheta David: sic ille Rex Israël, quum tribularetur, ad Dominum clamauit: opemque illius, misere et grauiter vexatus, patienter expectauit. Multiplicati sunt,

ORATIO.

sunt, (sic aliàs, in eadem causa, alloquitur Dominum) qui tribulant me: multi insurgunt aduersum me: multi dicunt animæ meæ: Non est salus ipsi in Deo eius. Quid autem hîc ego, mi Domine, dicam? quid faciam? ad quem confugiam? cuius propugnationem et auxilium expetam? Tu, Domine, tu susceptor meus es: tu es gloria mea: tu exaltas caput meum. Audite ergo, populi: audite, Sancti: quid ego David fecerim, et quid mihi dederit Deus: ponderate. Nam ego voce mea ad Dominum clamaui: et ipse verò Dominus exaudiuit me de monte sancto suo. Quamobrem non saluatur Rex per multam virtutem: et gigas non saluabitur in abundantia virtutis suæ: fallax est equus ad salutem: in abundantia autem virtutis suæ non saluabitur. quemadmodum idem ipse Rex et Propheta, cùm expe-

Complexio
psal. 32.

A v r i e n t i a

SYNODICA

rientia doctus, tùm Spiritus sancti luce
 collustratus, canit. Dominus est: (cre-
 dite, Fratres, Dauidi) qui eruit à morte
 animas suorum, super Misericordia sua
 sperantium; hunc vnum adiutorem atq;
 protectorem anima nostra sustinere, ad
 eumq; afflicta semper confugere, debet:
 ad Dominum Deum, quum tribulatur,
 quicumq; clamat: eum nunquam non ex-
 audit Deus. Cur itaq; in ærumnis suis,
 non clamabit ad Dominum nostra ma-
 ter Ecclesia? cur opem Dei non implo-
 rabit? cur spem maximam in Deo non
 habebit? Quòd si quando clamandum
 ei ad Dominum fuit: si quando suos
 ipsa filios Deo commendare debuit: hor-
 die profectò debet hsdem verbis De-
 um affari: quibus ille Regulus, quem
 superior dies Dominicus ad imitandum
 nobis proposuit, Dominum Iesum pro
 filio suo compellauit: Domine, descende
 prius,

Ergo & Ec-
 clesia, quum
 triculatur,
 clamat ad
 Dominum.

scopus ora-
 tionis huius

ORATIO.

prius, quàm moriatur filius meus.

XLVII iam annus voluitur, Fratres charissimi: ex quo tempore ingrati ita moriuntur filij Ecclesiæ, non sinè magno cordis eius gemitu; vt nullum finem moriendi atq; pereundi facere possent videantur. Non enim substitit in illis nouis dogmatibus Satanas; quæ primum à Martino Lutero, nostri seculi Hæreticorum patre, excogitata sunt: natus est hinc Zuinglius et Calvinus, vterq; ab illo discors: suscitatus et reuixit quodammodo, circùm hanc nostram maximè Posnaniam, Ioannes Hus. damnatus: hinc manarunt dissentientes ab omnibus Anabaptistæ, et impijssimè ad extremum (ne plures sectas commemorem) sanctissimam Trinitatem blasphemantes. Non reuocatæ modò sunt ab Inferis, quas olim Catholica damnauerat Ecclesia, Hæreses; sed nouæ etiam multæ,

NARRATIO.

Hæreses nostri seculi.

SYNODICA

multæ, per quas omnia ferè dogmata et
 decreta Ecclesiæ turbantur, sunt reper-
 tæ. quæ quidem filiorum Ecclesiæ mor-
 te, quæ propter istas sectas illis immis-
 net, nulla crudelior immaniorquè excor-
 gitari potest. Huc accedit, quòd ma-
 lignitas nostri seculi, et parua rerum coe-
 lestium cura, in Catholicis etiam homi-
 nibus, tanta est; quanta nō fuit vnquam
 fortasse sub hoc, quem his oculis spectā-
 mus, clarissimo Sole: quam insuper so-
 la Saluans atq; Iustificans istorum Fi-
 des, et dissoluta omni ex parte in Eccle-
 siæ disciplina, multò laxiorem fecit. Du-
 plex ergo genus mortis, in animis no-
 stri seculi hominum deprehendimus;
 Hæresim, et Peccatum: propter vtrunq;
 deprecandum, illis Reguli verbis ad
 Christum rectè vtitur Ecclesia: Domi-
 ne, descende prius, quàm moriatur filius
 meus, quod etiam nos vt cum ea facere,

eiussq;

Impietas no-
 stri seculi.

Mors I I.

ORATIO.

eiusq; clamoris causas expendere, possi-
mus : Spiritus sancti gratiam, nostris
genibus flexis, animisque ad Dominum
Deum erectis, humiliter canentes postu-
lemus.

Veni Sancte Spiritus &c.

DVplicem mortem esse dixi, Fratres
charissimi; alteram ex Hæresi, alteram
ex Peccatis, hominibus impendens
tem: vtraq; à nobis vt repellatur : cum
Ecclesia Dominum IESUM rogemus :
Domine, descende prius, quàm mori-
atur filius meus. Mortem hîc non iniu-
riâ auersamur, Fratres. propterea quòd
omnium incommodorum longè maxi-
mum est Mors: quam non solum ho-
mines : sed minimus etiam vermiculus,
natura duce, fugit. Quòd si propter
hanc vitam breuem conseruandam, ho-
mines nihil non pati et perferre parati
sunt:

DIVISIO.

Mors quàm
sit grauis.

SYNO DICA

sunt: quid non est eis faciendum: ne per
petuis angantur Inferorum cruciatibus,
in morte illa æterna? Nam mors cor
poris, in hominibus sanctis, Vita potius
quàm Mors est: quam longè melior,
longèq; excellentior, vita comitatur:
atq; miser Hæreticus, Peccator què im
pœnitens Catholicus, finem vitæ suæ
habet principium horrendarum in Ges
henna poenarum. Felices illos sanè Chri
stianos, terquè felices ac beatos: qui
mortis illius sempiternæ horrorem,
dum tempus est, expendunt: infelices
côntra nimiumquè miseri sunt isti: qui
nihil minus, quàm illam mortem deeli
nare, donec hîc viuunt, student. Hæc
enim est illa Mors: quæ ardenti igne et
solphure plena, Secunda mors dicitur:
in qua vermis damnatorum non mori
tur: et ignis eorum, tenebrosus tamen,
nunquam extinguitur. Quid ergo,
Chris

Apoc. 21.
Esa. ult.
Marci 9.
Mat. 22.

ORATIO.

Christiane: putabísne adhuc: non cum
 summis animi doloribus, à matre Eccle-
 sia, pro filijs illud dici: Domine, descen-
 de prius, quàm moriatur filius meus:
 Tolle ex visceribus Ecclesiæ charita-
 tem: tolles et animi dolores: manente
 charitate, gemitus quoq; cordis cum ipsa
 manent. Deplo-
 rat igitur mortem Hæ-
 reticorum: deplorat et plorantium Cas-
 tholicorum: pro vtrisque Dominum, ve-
 lit filios suos à morte servare, precatur
 sedulò. Primum enim timet Hæreticis: *I. genus mor-
 tis, longè est
 gravissimum*
 ne isti, qui nostro seculo ab Ecclesia se-
 præciderunt, in maiorem, quàm omnes
 alij Hæretici, mortem mittantur. quod
 ex illa Christi sententia, qua Iudæos ho-
 micidas condemnat, non obscure potest
 colligi. Nam si omnis sanguis iustus, à
 sanguine Abelis initio facto, in Iudæos
 homicidas redundat: cur non etiam om-
 nes poenæ, quas superiorū ætatū Hære-
 tici

I. Causa.

Mat. 23.

tici persoluunt, in istos nostri seculi Ecclesiarum turbatores deuoluentur: Vident, legunt: ab omni Ecclesia Catholica, ab Oecumenicis Concilijs, à Summis deniq; Pontificibus, Hæreses omni tempore anathematizari: sciunt, vident: damnatos olim esse Cerinthos, Ebionitas, Arrios, Nestorios, cum alijs id genus portentis Hæreticorum: sciunt inquam hæc omnia, sciunt: et tamen scire nolunt: vident certè vident, videre (si vellent) possent: et tamen videntes non intelligunt. Mitiore pœna dignus est ille: qui primus patrauit scelus aliquod inauditum: qui verò idem flagitium, pro quo multi sempiterna perferunt tormenta, committit: nœ ille mihi, apud æquissimum Iudicem Christum, in tremendo et formidabili eius Iudicio, seuerissimum vultum Iudicantis aspiciet. Auget etiã pœnas istorum nouiciorum

Euange

ORATIO.

Euangelicorum, infinitus (quas sibi fin- II Causa
gere non cessant) opinionum Fidei nu- grauioris
merus. eò quòd isti, non in vno aliquo damnationis
dogmate, Catholicis aduersantur; sed nostri seculi
consultò ac de industria quodammodo, Hæretico-
vt in omnibus rebus aduersentur, in nul- rum, quàm
lâq; re conueniant, vnum hoc quærunt: superiorum
vt, si quando Satanas suo nomini res statum.
spondebat, et strenuum se aduersarium
Christi Ecclesiæ prebebat; hoc nostro
potissimùm tempore, quo plùs quàm
vnquam antea solutus est, in dièsq; ma-
gis ac magis soluitur, verè est Satanas:
hoc est, nunc Satanas verè est Aduersa-
rius Christianorum. Omnium veterum
Hæreticorum maximè pestiferum fuisse
legimus Arrium; eaq; secta maximè, tot Arrius.
tum orbem Christianum conuulserat:
is tamen non multarum opinionum aus-
thor fuit; sed Christum tantummodo
Iesum, Deo Patri esse ὁμοούσιον nega-
bat.

B

bat.

bat. Idem quoq; sentiendum est de Ma-
 cedonio, Nestorio, Eutyche, Iconoclas-
 tis, Oecumenicarum Synodorum ius-
 ta sententia Satanæ traditis: aiebat ille:
 Spiritum sanctum esse creaturam, non
 Deum: alius duas Personas, in Christo:
 alius vnam Naturam tantum, finge-
 bat: nonnulli deniq;, qui hostes facti fuerant
 Imaginibus, in eis ejiciendis erant occu-
 pati. Pauca igitur illi nova finge-
 bant: nostri longè plura. Quid enim isti con-
 fingere et cōminisci non audent? quam
 Hæresim ab Inferis non excitant? in
 quot opiniones, vnam fidem non dis-
 strahunt? certè si vera essent istorum
 „ variabilia et mutabilia nova statuta:
 „ quod tamen in his rebus, quæ semper
 „ mutantur, et sibi constare non possunt,
 fieri nullo modo potest: sed tamen si
 vera isti (quod sibi temere arrogant)
 scriberent ac docerent: non Ecclesiam
 solum:

Macedonium

Nestorius,

Euty-
ches.

Iconoclastæ.

Hæreses no-
stri seculi
variae sunt.

ORATIO.

solum; sed Euangelium etiam ipsum,
 παλινοδεν (quod veteri Proverbio
 dicitur) oporteret. Orabatur semper in
 Ecclesia, (quod iam isti non faciunt) pro
 mortuis in Christo fratribus: Aposto-
 licam hanc esse in Ecclesia traditionem,
 etiam discipulus Apostoli Pauli Dio-
 nysius testari potest. quod autem in o-
 rationibus defunctorum, ab Ecclesia tes-
 netur; Scripturæ sanctæ minimè aduers-
 fatur: secundum quam et peccata remitt-
 untur, in hoc futuròq; seculo; et sancta
 salubrisq; est cogitatio, pro Defunctis
 exorare. Offerebatur omnibus seculis
 in Ecclesia, aris ac templis incolumibus
 salvisquē, Corporis et Sanguinis Chris-
 sti Sacrificium sacrosanctum: Aposto-
 los idipsum fecitasse, quosdam verò a-
 pud altaria coesos esse, graues Historici
 scribunt. quod utiq; propter illam Scri-
 pturam fit; Tu es Sacerdos in æter-
 num,

Palinodia
 Euangelij &
 Secundum
 Evangelicos

Dio. in Ec-
 cle. Hierar.
 Cap. 7.

Matth. 12.
 2. Mach. 12.

Abdias, in
 uita S. Mat-
 thei Apo-
 stoli, &c.

Psal. 109. num, secundum ordinem Melchisedek,
 Ieiunabatur frequenter ab Apostolis,
 virisque Apostolicis, in pane tantum et
 aqua: ordinauerunt illi, et nobis seruand
 dos in Ecclesia deposuerunt, certos dies
 Ieiuniorum: Quadragesimam, quartam
 et sextam Feras: Verbum Dei non so
 lum Ieiunia: sed delectum etiam cibo
 rum, in Ioanne Baptista, vino et carni
 bus abstinente, commendat: et tamen
 nouis Euangelicis, à veteri Euangelio
 multum discrepantibus, propter Deum
 ventrem, Catholica Ieiunia sunt ludus
 et iocus. Quid multa? siue quæ Fidei
 sunt spectes: siue Spem consideres: siue
 Charitatem aduertas: aliter nunc ab istis
 omnia docentur: atque tradita sunt ab
 Apostolis, ab Ecclesia custodita, et sa
 crarum testimonijs Literarum com
 probata. Quapropter si non desunt
 istis Euangelicis exempla Hæreticorum,
 damna

Canon A
 post. 63. &c

Mat. 3.

Mar. 1.

Luc. 1.

Complexio

ORATIO.

damnatorum ab Ecclesia : cuius sententia
 tix se subscripturum, Dominus certô
 pollicetur : et si in omnibus ferè Catho-
 licis dogmatibus, pergunt esse obstinati
 Ecclesiæ aduersarij et hostes : meritô
 hæc ipsa mater Ecclesia, filiorum utiq;
 suorum, ex qua illi prodierunt, mortem
 omnium longè crudelissimam deflet :
 eamquē, donec per tempus licet, apud
 sponsum suum Iesum, supplex deprecatur
 : quum ait : Domine, descende prius,
 quàm moriatur filius meus. Expendit
 enim ipsa, diligēterquē expendit : quàm
 multæ Christianorum animæ, septem et
 XL annis, Hæresibus varijs latè per
 orbem terrarum dispersis, perierint : ac
 in ignes cruciatúsq; Tartareos, perpe-
 tuô illic torquendæ, ad hunc diem vsq;
 præcipitentur. quod utinam non vitio
 nostro, qui Catholici sumus : neq; culpa
 et negligentia eorum, qui præsunt Ec-
 clesijs,

Mat. 18.

II. Genus
 Mortis.

B ij clesijs,

clesijs, cotingat. Negari namq; non pos-
 test : maiorem partem Catholicorum
 ita nunc comparatam esse : vt ore quiz-
 dem profiteantur, se nosse Deum : fas-
 ctis autem pernegent. plures etiam apud
 Ecclesias, suæ fidei creditas, quæ sua sunt
 quærunz : pauci, quæ sunt Iesu Christi.
 Quòd si vlla fuit vnquam ætas : quæ
 Sacerdotum vitæ improbitate, ab Ec-
 clesiæ corpore se præcideret : nostra
 (heu) infelix ætas, talis profectò esse
 videtur. Quo magis cauendum est no-
 bis, Fratres charissimi : ne cuipiã homi-
 num nos, quos ad ædificationem Chri-
 stus in Ecclesia posuit, scandalo simus.
 Nam quisquis occasionem ruinæ homi-
 ni dedit : hominem occidit : propter
 quem aliquis perit ac moritur : ex eius
 ipsius manibus, sanguis mortui require-
 tur. Non leuem et paruam rem esse pu-
 tate : mala vita et negligentia nostra,
 aliquem

ORATIO.

aliquem Christianum facere Hæreticum: qui offenderit aliquem Fidelium, et credenti in Christum causa interitus fuerit: huic expediret, cum molla asinaria, ipsius collo alligata, in profundum maris demergi. Atque hæc quidem altera est Mors illa: quæ ex Peccato gignitur. cuius quidem Peccati tres sunt præcipui fontes: vt Ioânes Apostolus rectè, in sua docet Epistola. Etenim Omne quod est in mundo: Concupiscentia Carnis est, et Concupiscentia Oculorum, et Superbia vitæ. quæ tria cum aliâs: tum in Diuite epulone, et qui se ab ingressu Cœnæ magnæ excusant, deprehenduntur. Quum enim audis, Hominem quendam nominari Diuitem: aut propter iuga Bouum quinq;, Cœnam magnam negligi: Concupiscentiam Oculorum agnoscis: id est, Auaritiam, miseram idolorum seruitutem. Deinde vbi in-

Matth. 18.

Peccati III
fontes.

1. Ioan 3.

Luc. 16. 14.

Ephef. 5.

B iij dicitur

August. in
Psal. 35.

duitur diues Purpura et bysso : aut ad
Villam emptam, quæ videatur, exitur :
Superbiam vitæ, quæ radix et caput
peccati est, et in qua cadunt qui operan-
tur iniquitatem, notari vides. Deniq;
Epulari splendidè, an non genio est in-
dulgere et carnis non ad Concupiscen-
tiam Carnis, quæ vocatur Luxuria et
Voluptas, Epulæ diuitis illius splendi-
dæ referuntur: quod vitium ne quis pu-
tet leuius esse primis duobus: quid apud
Cœnam magnam contemptam dicatur,
audiat. Sic enim ibi dicitur: Vxorem
dixi: et ideo non possum venire. Qui
Iuga bouum emit, Villam videt: excusa-
tum se haberi petit: qui verò duxit V-
xorem, et toro se maculauit maculoso,
in carnisquæ turpes delicias se immerfit:
non potest is ad illud cœleste Prandiū,
splendidè et opiparè apparatus, villo
peruenire modo. Cur hoc ita fiat:
rogas

ORATIO.

rogas? quia Omne peccatum, quod i Cor. 6.
 eum fecerit homo, extra corpus est;
 qui autem fornicatur, in corpus suum
 peccat: ut grauissimè scribit ad Corin-
 thios Apostolus Paulus. Corpora nos-
 tra sunt membra Christi, ac templum
 Spiritus sancti: tollens ergo membra
 Christi, faciam membra meretricis ab-
 sit, inquit Apostolus. Cauendum itaq;
 est nobis, sæpèq; et iterum cauendum,
 o Sacerdotes, ne sanctam vocationem
 nostram, aut Superbia vitæ, aut Cons-
 cupiscentia Oculorum, polluat: sed non
 minus etiam hoc cauendum, ne ab hac
 animi et corporis Castitate, quam Or-
 do noster requirit necessariò, in omni
 vita nostra vel transuersum vnguem dis-
 scedamus. Miserum nanq; illum, cer-
 què quaterquè miserum: quisquis talis
 est: qui propter illecebras carnis turpes
 et breues, sacras et sempiternas amittit
 B v voluptas

Complexio
 Peccatorum
 trium.

voluptates. ô deplorandum, sed nullis
lacrymis liberandum, illum homuncio-
nem: qui cum istis delicijs suis, de cœlo
deſcitur: et in Tartara ignea ac tene-
broſa præcipitatur. Vnum vnum, Fra-

Luc. 10.

tres, eſt neceſſarium: hoc inquam vnum
ſemper eſt à Domino petendum: hoc

Pſal. 26.

inquirendum: Vt inhabitemus in do-
mo Domini, omnibus diebus vitæ no-
ſtræ: vt videamus voluptatem Domini,

et viſitemus templum eius. Quas tu cre-
dis eſſe lætities, quot gaudia, in vna Do-
mini voluptate: quid, et quàm ma-
gnum, ſuſpicaris hoc eſſe: Viſitare Tem-
plum Dei: Permittat in nos quidvis

Pſalm. 35.

potius Dominus Deus noſter: quàm vt
à torrente illo voluptatis eius excluda-
mur: aut ab vbertate domus Dei, quæ
mirabiliter inebriat, excidamus: faciat

Luc. 16.

hic ille nos citius Lazaros, mendicos et

Matth. 25.

ulcerofos: quàm à ianua Regni cœleſ-
tis,

ORATIO

stis, non agnitos à se, nos repellat. Si scires, ô homo : quanta sit infelicitas, vitam perdere sempiternam : in qua, quod oculus non vidit, auris non audiuit, nec in cor hominis ascendit, Deus se diligentibus præparauit : hoc inquam vnum quanta sit miseria, si tu scires : (scires autem : si crederes Scripturæ, eiusq; pjs Interpretibus) hoc ergo si scires : longè grauius tormentum et supplicium esse, carere illa felicitate : quàm æternis Gehennæ cruciari flammis, facile tibi persuaderes. qua de re ita et verè et grauius scribit, in Matthæum, Chrysostomus : Noui, inquit : plurimos Gehennam tantum pertimescere : ego tamen, illius gloriæ amissionem multo auius, quàm Gehennæ, dico esse supplicium. si verò non possum id sermone monstrare : nihil omnino mirandum est. Neq; enim nouimus illorum beatitudinem

Auita æterna excludi, Summa est infelicitas.
1 Cor, 2.

Homil. 24.
in hac uerba : Igitur ex fructib. eorum cognosc. eos.

nem præmiorum: vt infelicitatem, quæ
 éuenit eorum amissione, scire possimus.
 „ Nam et Paulus, qui ista cognita habes-
 „ bat, certissimè nouit; quòd excidere à
 Dei gratia, omnium sit grauissimum.
 nos autem hoc tunc discemus; quum ex-
 perimento cœperimus doceri. Sed istud
 ne patiamur; faxis, ô vnigenite Fili Dei:
 neq; experiamur vnquam inæstimabile
 istud horrendumquæ supplicium. Quàm
 enim malum sit, illorum bonorum por-
 tione priuari; apertè quidem exprimi
 non potest: tamen (prout mihi possi-
 bile fuerit) conabor atq; contendam,
 exemplis illud vobis facere vel parua ex
 parte manifestum. Fingamus igitur,
 adolescentem aliquem esse mirabilem;
 eundemquæ et cunctis florere virtuti-
 bus, et totius tenere orbis imperium:
 tamquæ esse virtute conspicuum per om-
 nia; vt vniuersos erga se homines, pa-
 trio

ORATIO.

trio ardere faciat affectu. quid ergo patrem istius, non libenti animo passurum existimatis? ne talis filij priuatur conuersatione? quod verò vel paruum, vel grande malum, non esse subituum? modò vt illum videat etiam, atq; illius præsentia perfruatur? Hoc igitur de futura quòq; gloria cogitemus. Neq; enim sic filius patri, etiam si virtutibus mille coretur, desiderabilis est atq; mirabilis? vt cœlestium fructus bonorum, ac resolui, et esse cum Christo. In tollerabilem quidem rem esse et Gehennam, quis nesciat? et supplicium illud horribile? tamen si mille aliquis ponat Gehennas: nihil tale dicturus est? quale est, à beatæ illius gloriæ honore repelli, exosumquē esse Christo, et audire ab illo: Non noui vos. Est enim satius, mille fulmina sustinere? quàm vultum illum, mansuetudinis pietatisquē plenum,

SYNODICA

num, nos tamen auersantem, videre;
 et illos placidissimos oculos, nequaquã
 sustinentes aspicere nos. Hæc ibi Chrys-
 sostomus, & grauissimè et verissimè.
 Hic iam mihi dicendum et commemo-
 randum esset, Fratres charissimi: quo
 pacto hodie maior pars Mundi, pro-
 pter superbiam vitæ, et Concupiscen-
 tiam Carnis Oculorúmque, turpiter sit
 immunda; et quàm malè nō pauci, quos
 in Clerum et Sortē suam Dominus co-
 optauit, propter eadem crimina, toto in
 Mundo audiant: sed perpendat modò
 quisque nostrum, sine carituras impiorū
 pœnas, et amittendam Angelorum dul-
 cissimam societatem æternam; eaque
 duo examinet quàm diligentissimè: his
 certè duobus expensis et ponderatis,
 si Mundo et Carni nihilo minus ser-
 uire mallet, quàm Deo; nihil hoc ho-
 mine stultius, nihil erit stolidius. **Ti-**
 mere

Complexio
 Amplifica-
 tionis.

ORATIO.

mere Deum, et initium Sapientię et Sa-
 pientia summa est : negligere pręcepta
 Dei, peccatisque propterea inuolui, ex-
 tremum est dementia. Quę quum ita se
 habeant; non sine causa, tam frequentes
 et attentas preces, ad Dominum Iesum
 fundit Ecclesia: vt prius, quā mori-
 antur fili; eius, (quos, tanquam vnicum
 haberet, vnicę diligit) ipse ad eam velit
 descendere. Incommoda perpetua per-
 petui a Regno Dei exili; , et intolerabi-
 lia apud Inferos tormenta, optimę ipsa
 propterea nouit; quia credit. Creden-
 mus igitur et nos, Fratres charissimi;
 neq; impiam illam impij hominis vo-
 cem, Non requireret peccata Deus, in no-
 stris cordibus dicamus. Adducet Deus
 in iudicium cuncta quę fiunt, pro omni
 errato; siue bonum, siue malum sit: red-
 det vnicuiq; nostrum secundum opera:
 referet vnusquisq; propria corporis,
 prout

CONCLV-
SIO.

psal. 9.

Eccl. 12.

Rom. 2. etc.

1. Cor. 9.

SYNODICA

prout gessit : siue bonum, siue malum.
 Hæc autem cura atq; sollicitudo, pro
 morientibus Ecclesiæ filiis, ad te potissis-
 mum spectat, Reuerendiss. Præsul: qui
 non aliam vtiq; ob causam, Synodum
 hanc Diocesanam tuorum Sacerdotum
 conuocasti : nisi quòd cupias omnes, et
 qui à recto Fidei tramite aberrauerunt,
 et qui volutantur in sordibus peccato-
 rum, à sempiterna morte reuocare. pro-
 pter hæc inquam duo, propter Fidem
 et Mores, Synodus hæc est à te con-
 gregata. Nam quicquid est constitu-
 tum, per organum sancti Spiritus Ca-
 tholicam Ecclesiam, in Oecumenica Sy-
 nodo Tridentina, ad ista duo pertinet:
 his duobus malis, si in Synodo Prouin-
 ciali proxima, occurreretur à uobis, quos
 Deus in Ecclesia sua posuit Episcopis:
 occurreretur autem Vita bona, et Do-
 ctrina sana: satisfactum erit votis Cō-
 cilij

Synedorum
 Diœc. C44=
 sc 11.

CONCILI-
 VM TRI-
 DENT.

ORATIO.

cilij Generalis Tridētini, Etenim postquam tota res diligentius examinabitur; ad sanandos pereuntes antequam moriantur Ecclesiæ filios, Christum ad nos per Concilium Tridētinum descendere, scietur. eò quòd vox Oecumenici Concilij, vox est Christi; vox est Spiritus sancti: cuius Decretis quisquis repugnare ausus fuerit; contra ipsum Spiritum sanctum sine dubio repugnat. Qui namq; non audiuerit Ecclesiam; (quam à Generalibus Concilijs repræsentari, nemo dubitat Catholicorum) ipsum Dominum Iesum, ad consummationem seculi cum Ecclesia manentem, Spiritumq; sanctum, Ecclesiæ perpetuum gubernatorem atq; doctorem, non audit: ideòq; meritò est, sicut ethnicus et publicanus, ab omnibus reputandus. Quis (obsecro te) tu es, ô homo; qui resistere audeas Christo, eiusq; et Patris Spiritui

C sanctoꝝ

Concilium
Trident. est
descensus
Christi ad
Ecclesiam.

Matth. ult.

Ioan 14.

Matth. 18.

simile.

sanctorum Resistat (quando melius sapere non vult) superbus Hæreticus: à Catholicis Ecclesiæ filiis, procul ista absit cogitatio. Nam quicumque ingratus esse voluerit huius Domini ad Ecclesiam descensus, in persona Concilij Tridentinis profecto similis esse videbitur Israël, populo electo, sed parum grato: qui Messiam ad se quamprimum venire optabat: venientem verò neque agnovit, neque recepit. non recepit autem: quia non talis ad eos, qualem illi habere volebant venit: volebant divitem atque potentem Regem: venit ille humilis et pauper. Eodem etiam modo non recipit ingratus Hæreticus, ad quod nuper provocabat, Oecumenicum Concilium: quia non talia, qualia cupiebat, eius Decreta videt: Catholici ne incidant quoque in istam impiam gratitudinem: omnibus, à quibus ter in Petro requisitum amor

rem

ORATIO

rem requirit Christus, studiosè et accur-
 ratè providendum est. Quòd si quis
 spiam, in Concilium Tridentinum pro- *præoccupatio I.*
 pterea (quod absit) sit iniquior: quòd
 carnalibus et mundanis eius cupiditatibus,
 alicubi aduersetur: eius talis est ista
 indignatio: qualis illius viatoris, quem
 à periculoso cursu ingratis reuocas, esse
 set. Velit forsitan ille viator rectà ten-
 dere in Italiam, Germaniamue: incidit
 interea in viam, à piratis et prædonibus
 obsessam: reuocatur à te ab exitio, in tu-
 tum iter atq; securum: sed contemnit,
 tui ingratus beneficij. is itaq; viator, an
 non gratias potius agere debeat, à pe-
 riculo se reuocanti: quàm stomachetur:
 cur nō præstat referre, bonam pro bo-
 na: quàm malam pro bona, gratiam?
 Quid autem prodest homini, si vniuersum *Matth. 16.*
 Mundum lucretur: animæ verò
 suæ detrimentum patiatur? Decreto
 C ij rum et

scopus De-
cretorum
Concilij.

Timor Dei.

rum et Canonum Concilij Tridentini is-
scopus est : quem David Propheta, in
Psalmo 33 perscripsit. Venite filij : au-
dite me, inquit : Timorem Domini do-
cebo vos. Nam hic Timor Dei compa-
rat nobis vitam æternam : et in vita de-
rum æterna, dies videntur vere boni.
Quis autem est homo : qui vult vitam :
qui diligit dies videre bonos : nolitne
quispiam nostrum vitam possidere cœ-
lestem : non æternos dies, absq; vllis
noctibus et periculis, immensa claritate
et securitate plenos, videre quisquā ve-
lit : Quod si tanta sunt præmia Timo-
ris Dei : cur non timebimus Deum : si
Timorem Domini docet Concilium
Tridentinum : cur non amplectamur
illud, ad cuius curramus oscula : cur non
redamabimus Concilium Tridentinum,
viam in cœlum monstrans benignè atq;
peramanter : cur non vitam prius pro-
fundere :

ORATIO.

fundere; quàm temere aliquid de Concilio Decretis mutare, parati sumus? Negligit Hæreticus totum; aliqui nostratum forsitan partem suscipiunt: cur non totum potius recipis; quod totum ille reijcit? Quicquid enim ille reijcit, ab Ecclesia Catholica approbatum; bonum id est: non potest nobis malum esse; quod nos ad vitam perducet æternam, et à morte post misera (quod utinam fiat) liberabit. Atq; hîc iam secum quisq; diligenter consideret; quantum dederit nobis beneficium Deus, Concilio Generali Tridentino feliciter terminato. Quod enim ante annos nouēdecim, trium annorum interuallo, nō potuerat perfici; et post annos iterum quatuor, biennium durans, finem quoq; suum non est consecutum: hoc, superiore anno, duobus annis rebus grauissimis grauissimè tractatis, in magna pace,

C iij concordat

Magnum
Dei donum
est, Concilia
terminari.

SYNODICA

concordia, et tranquillitate, Deo nobis
 propitio, nos ipsi videmus legitimè con-
 sectum et consumatum. Videte, obse-
 cro, videte Fratres; quàm difficile et
 operosum sit, in hac præsertim Religio-
 nis turbatione, Oecumenicas Syno-
 dos conuocare; difficilius, absoluerè:
 propter quam vtiq; causam, Concilium
 Tridentinum prospere absolutum, esse
 debet apud nos Dei gratia singularis.
 Taceo numerum et dignitatem, summa
 cum autoritate coniunctam, quæ Con-
 cilio adfuerunt, personarum: et numero
 certè, et doctrina, et pietate, Pontificis
 Maximi, Cardinalium, Patriarcharum,
 Archiepiscoporum, Episcoporum, et al-
 liorum quàm plurimorum doctissimor-
 um atq; clarissimorum virorum, (quod,
 propter beneficia Dei prædicanda, di-
 ctum esto) Concilium Tridentinum
 cum vetustissimis Generalibus Synodis
 sanctè

*Personæ
 Concilij,*

ORATIO.

sanctè certare posset. Sit ergo sacro-
 sanctum apud nos (vt esse debeat) Con-
 ciliij Tridentini nomen: omnes illud ea,
 qua decet, reuerentia suscipiamus, vene-
 remur, obediamus. Si verò aliquis ho-
 minum, salutis suæ prorsus immemor,
 audeat totius corporis (mēbrum quum
 ipse sit Ecclesiæ minimum) mentem re-
 probare: quid putas, in seuerio Christi
 Iudicio, cuius nunc ad se descensum non
 recipit salutarem, ex ore Iudicis Christi
 is audiet? quid nam putatis? Auertat à
 nobis Dominus horrificam illam horri-
 bilis tunc Iudicis vocem: audiamus tan-
 tummodo nunc eius, quam vult audiri,
 Ecclesiam: benignam quoq; ipsius vo-
 cem, in dextera parte locati, audiemus.
 Moriendum est nobis, Fratres charissi-
 mi, moriendūq; breui: vita hominis
 brevis est, et vapor vmbræq; super ter-
 ram: in imagine profectò pertransit

Præoccupatio II.

Iacob. 4.
 Psal. 12.

C iij homo:

SYNODICA

Heb. 9.

homo : moriendum autem est incerta
morta hora. Statutum quidem est ho-
minibus , semel mori : sed horam illam,
qua noster Dominus est venturus , nes-
mo homo scit : à morte verò standum
est in Iudicio, aut (quod vtinam nos con-
sequamur) inter oues ; aut (quod prohibe-
at Deus) inter hædos.

Matth. 14.

25. &c.

mo homo scit : à morte verò standum
est in Iudicio, aut (quod vtinam nos con-
sequamur) inter oues ; aut (quod prohibe-
at Deus) inter hædos.

PERORA-
TIO.

Quare incumbamus omnes (per De-
um vos oro, Fratres charissimi) in eam
curam : vt descensum ad nos Christi ,
non solis verbis ; sed corde simul et spi-
ritu, flagitemus. nisi nos descensuro ni-
tentes et puras, in cordibus nostris, pa-
rauerimus mansiones : nos quidem, in-
gratus populus facti, in peccatis nostris
et iniquitatibus moriemur : ipse verò ad
gentem aliam gratiorem, gratiam suam
à nobis ne transferat ; valde timendum
est. Expulit magna pars ingratiæ Ger-
manicæ,

Deus trans-
ferre solet
Gratiam.

ORATIO.

manix, Luteranismo amplexa, descendente ad se Iesum: suscepit illum grata singulari nunc amore Dei feruens, Sedisq; Apostolicæ plurimum reuerens, India; insingulæ ignotæ, et orbis terrarum antea incognitus, augustissimum illud Lumen, Dei Filium, lubes cognouit. Timendum itaq; est ingrato populo: ne ablatum à se Regnum Dei, alijs Matth. 21. detur genti, fructus bonos faciendi. Cernitis iam, plage Dei. Fratres charissimi; magnis quidem, sed adhuc benignis flagellis Dei, ad Dominum gratis animis excipiendum, nos prouocari: immisit iam in nos Deus duo pessima. (vt Ezechiel ait) Ezech. 14. Iudicia; Gladium, et Pestem: alia duo generis eiusdem, Bestias malas et Fæmem, (nisi resipuerimus) se immisurum minatur. quanquam nescio, quæ immasiores esse queant Bestiæ; quàm à quibus, iam annos fere 50, omnes morde-

C v mur,

mur, multi misere dilaniantur. Nisi ergo conuersi fueritis: omnes simul (ait Christus) peribitis. nisi conuersi fueritis: gladium suum, teste Propheta, Dominus vibrauit; arcum suum tetendit, et parauit illum: et in eo parauit vasa mortis, finem nullum habituræ nunquam.

LUC. 13. *Psalm. 7.* *Confessio et agnitio peccati.* *Gal. 6.* *Psalm. 7.* *Psalm. 31.*

Est quidem ea praua hominum consuetudo: quod plagas et iram Dei, peccatis aliorum libentius quàm suis, attribuere malunt: sed Deus nullo modo (credite Apostolo) irridetur. Nouit ille corda hominum, renēsque scrutatur: videt cuncta manuum hominis facta. etiam si nos hoc scire nolimus: ipse tamen certò scit; et Bestias malas Hæreticos, et Bellum cum Peste, propter nequiciam hominum, se in nos immittere. Dum nos peccata nostra tacemus; neq; aduersum nos iniquitates nostras confitemur: inueterascunt ossa virtutum nostrarum;

ORATIO.

lerrarum; putrescunt et corrumpuntur
 cicatrices conscientiae nostrae. Dicamus
 solum ex animo, cum Dauide: Confite-
 bimur aduersum nos iniustitias nostras
 tibi; Domine: dicamus et illud synce-
 re, cum filio prodigo; Peccauimus in
 coelum et coram te, Pater: remittet inia-
 quitatem peccati nostri Deus: accurrens
 ad nos, stola prima nobis reddita, oscu-
 labitur nos Pater: descendet simul et va-
 nicus ille Medicus generis humani Do-
 minus Iesus; vt priusquam moriamur,
 ab illo ipso, qui percutit et sanat, cor-
 poribus animisque sanemur. Vtinam ve-
 rò te Episcopo, Reuerendiss. Præsul,
 illud nobis videre contingat; cuius gra-
 tia nunc Synodi congregantur, et quod
 inter alia præcipitur à Concilio Tris-
 dentino: vtinam videamus aliquando
 Clericos, in sortem Domini vocatos,
 vitam morésque suos omnes ita compo-
 nere;

LUC. 15.

Deut. 32.

Clerici qua-
les debent
esse.

SYNODICA

ex Concil.
Trid. Sess.
6. Can. 1.
De Reform.

Matth. 5.

Precatio.

nere; vt habitu, gestu, incessu, sermone,
alijsquē omnibus rebus, nil nisi graue,
moderatum, ac religione plenum, præ
se ferant. Nihil enim est; (vt dicitur
ibidem) quod alios magis ad pietatem,
ac Dei cultum, assiduô instruunt: quàm
eorum vita et exemplum; qui se Diuino
ministerio dedicârunt. qui propterea
lux sunt Mundi; vt vita sua plebi præ
luceant: propterea et Sal terræ vocan-
tur; vt sale Sapientiæ, sanæquē doctri-
næ, populus ab eis condiatur. Hoc si
populus Christianus, et maximè hostes
nostri, in nostris cernerent Catholicis
Sacerdotibus: Dóminum ad nos de-
scensurum, et errantes oues in vnum o-
uile Petri reducturum, flagelláq; sua as-
pérâ à nobis auersurum, possemus no-
bis polliceri. Descende igitur, mi Do-
mine: descende ad nos, Domine noster
IESV Christe; priusquam nos miseri
peccatoz

ORATIO

peccatores moriamur; ad viuificandum
nos, tu (quæsumus) descende: ac nostra
simul consilia, easq; nostras Synodos,
ad tui sancti nominis gloriam, Ec-
clesiæ tuæ ædificationem, no-
stramq; deinceps salutem, be-
nignus conuerte;
Amen.

**ECCLÆSIAE AD CHRIS-
tum Precatio.**

*Tu descende prius, clemens & dulcis IESU,
Morte mala prauis quàm moriatur homo.*

NISSAE EXCVDE,

bat Iohannes Cruciger,

Anno Salutis nostræ;

M. D. LXIIII.

Si

7

[illegible]